

Ruimte voor de Waal - Nijmegen

KIVI Seminar, 22 maart 2017

Roel van de Laar, Royal HaskoningDHV

Voorstellen

- MSc. Roel van de Laar
- Hogeschool 's-Hertogenbosch, Civiele Techniek
- Radboud Universiteit, Milieu-Natuurwetenschappen
- 2006 – heden, Royal HaskoningDHV, Projectmanager Rivers & Coast
- Enkele projecten:
Ruimte voor de Waal, Munnikenland,
Deventer, IJsseldelta-Zuid, Ooijen-Wanssum

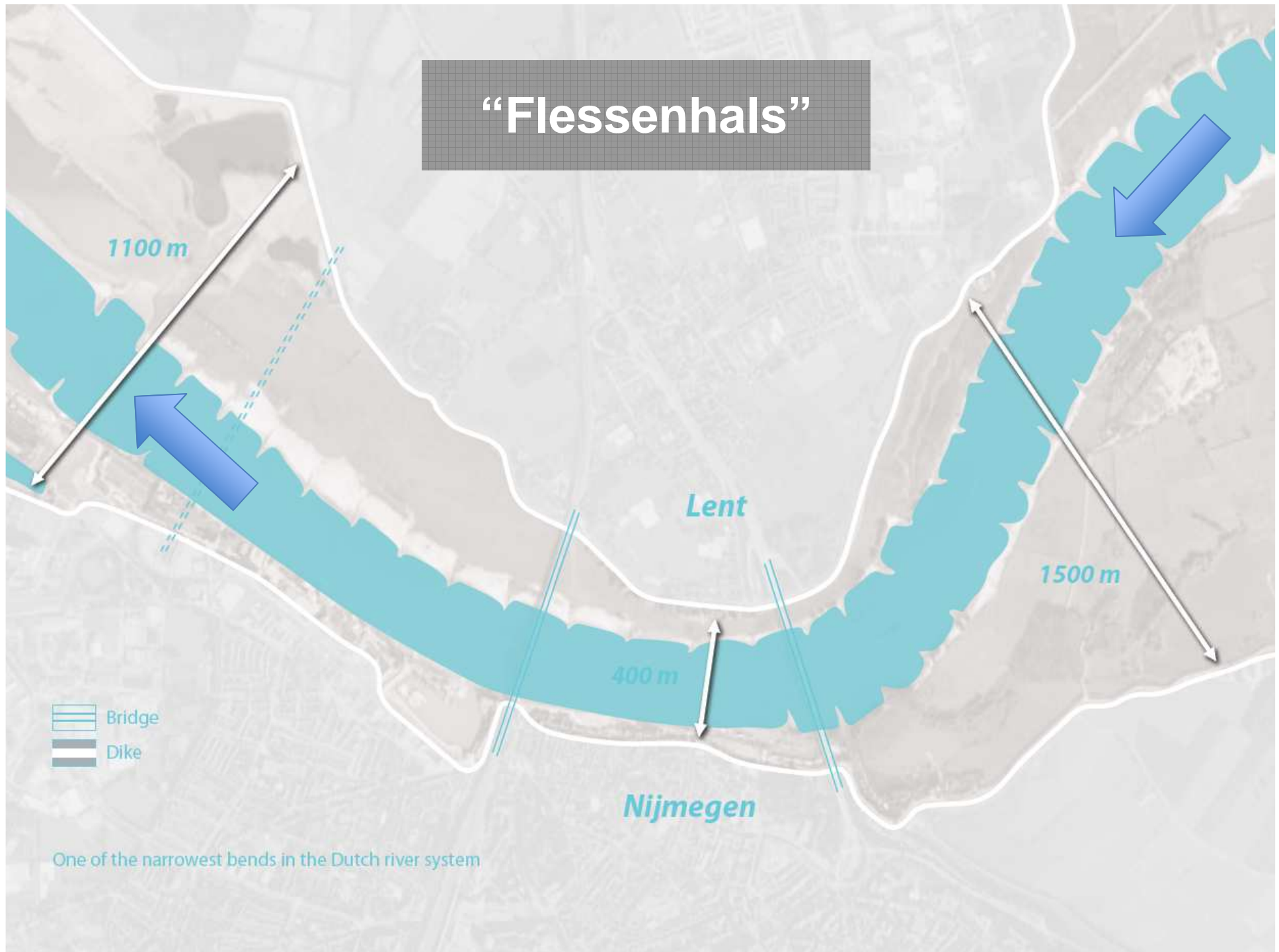
Opbouw presentatie

- Voorgeschiedenis / omgevingsproces
- Planstudie / Ontwerp
- Enkele planonderdelen
- Vragen over het project

Hoog water 1993 / 1995

“Flessenhals”

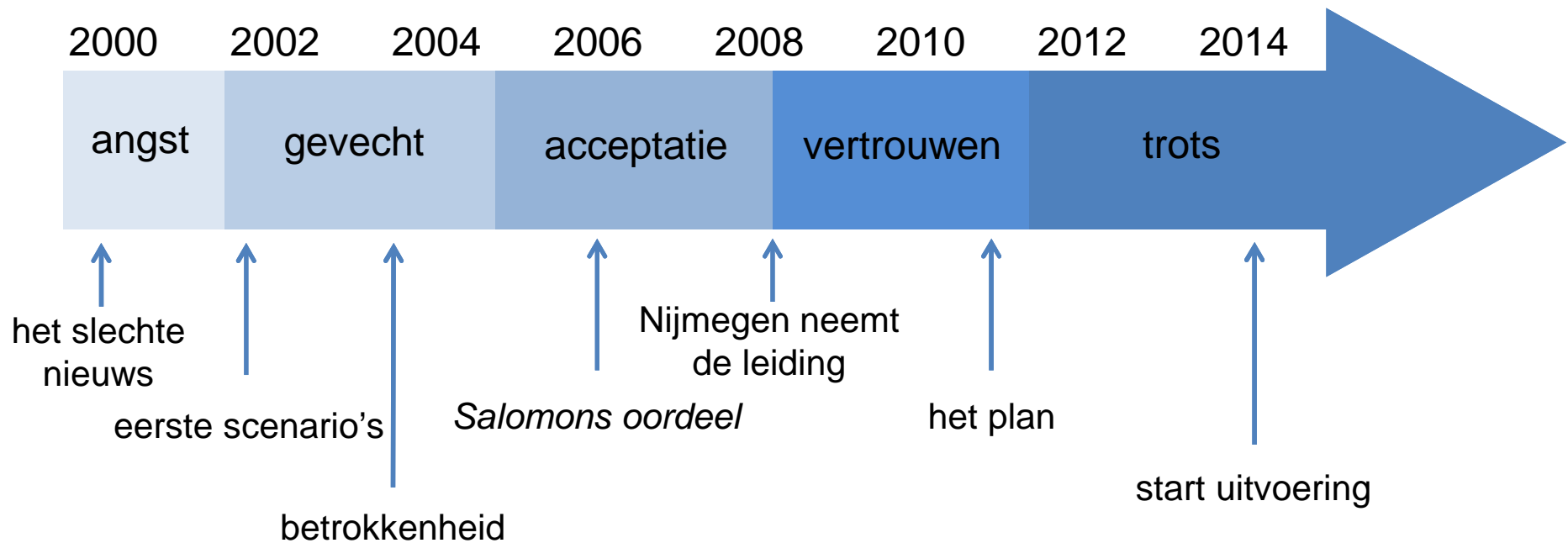

Kernwoorden

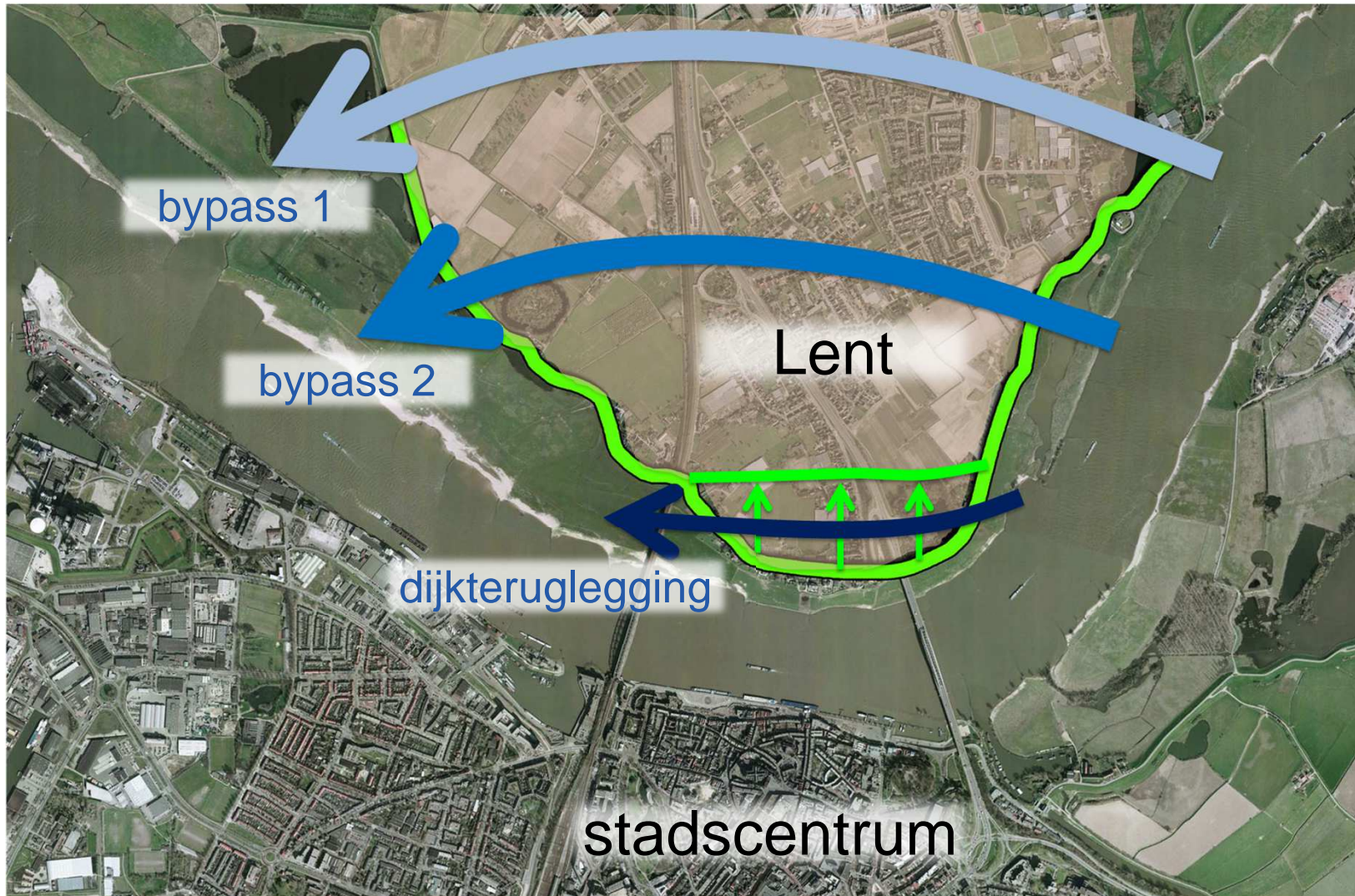
- Intens
- Emotioneel
- Nieuwe houding
- Vertrouwen winnen
- Dubbele doelstelling
- Trots

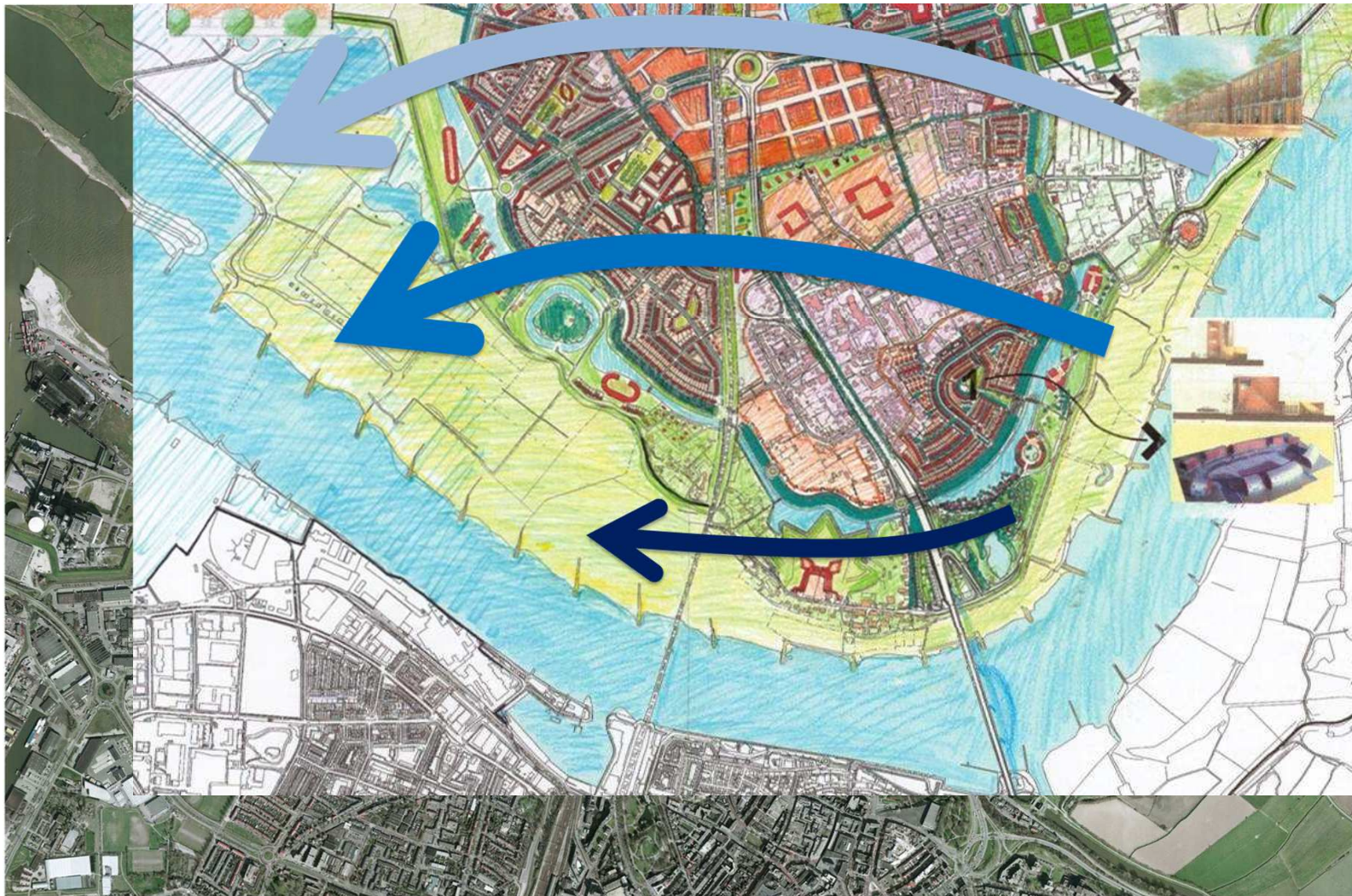
Fases

2000: rivierkundige opgave

2000: stedenbouwkundige opgave

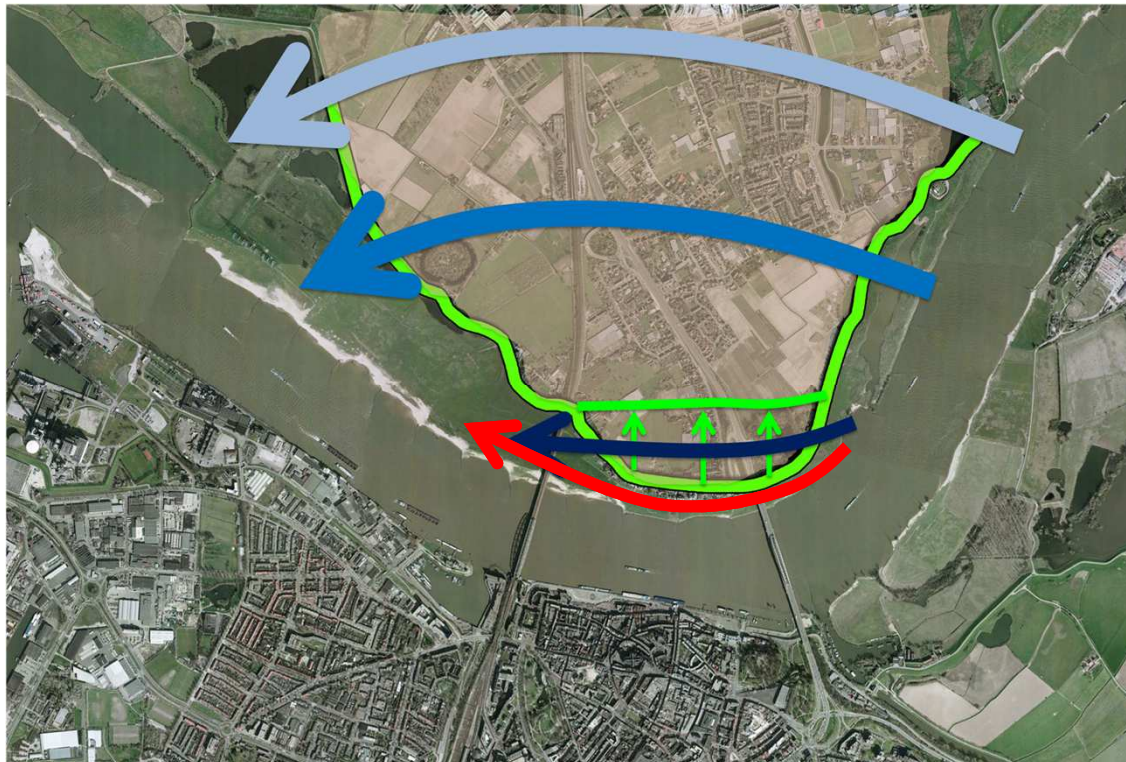

Protest

Betrokkenheid

Een nieuw alternatief (2002)

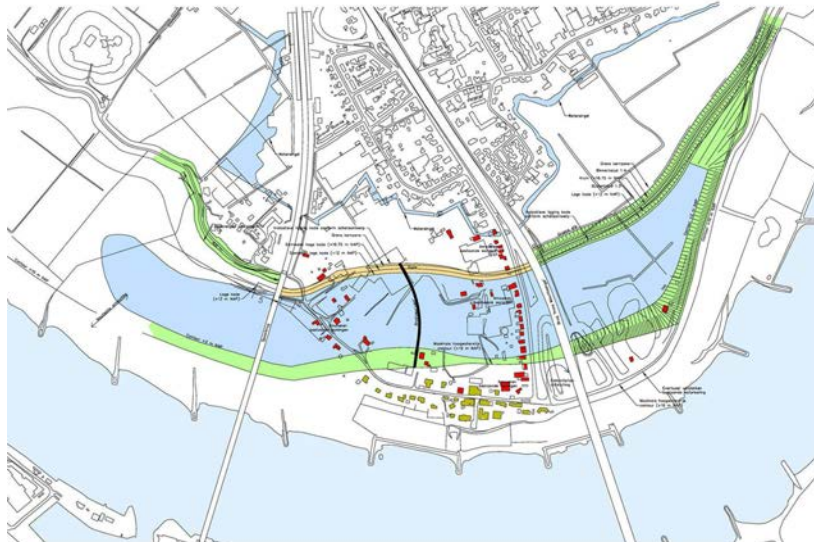
Ruimte voor de Rivier (2006)

“Als het moet, dan moet het goed!”

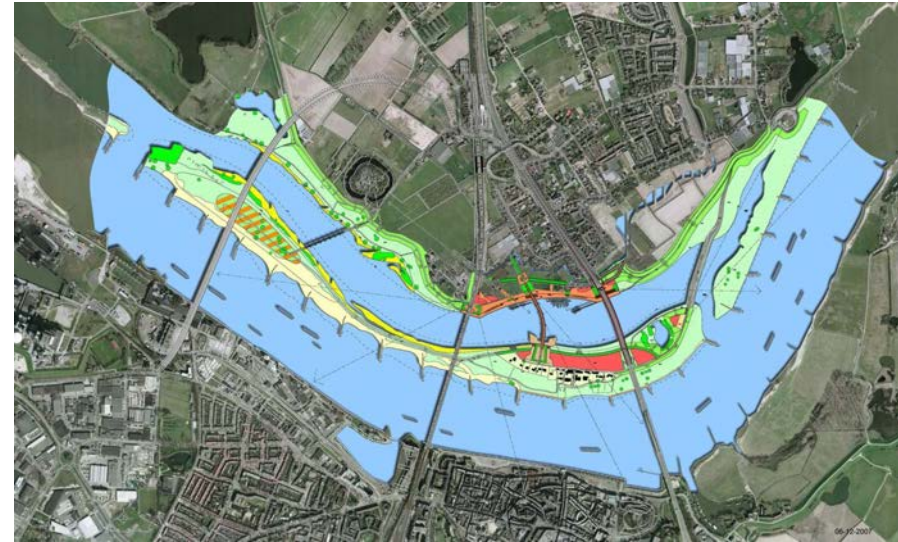
Niet:

- Technische oplossing
- Alleen waterveiligheid

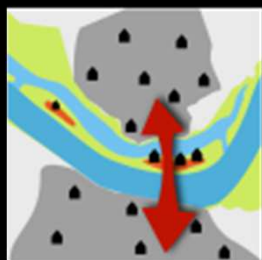
Maar:

- Multidisciplinair ontwerp
- Nieuw stedelijk rivierpark

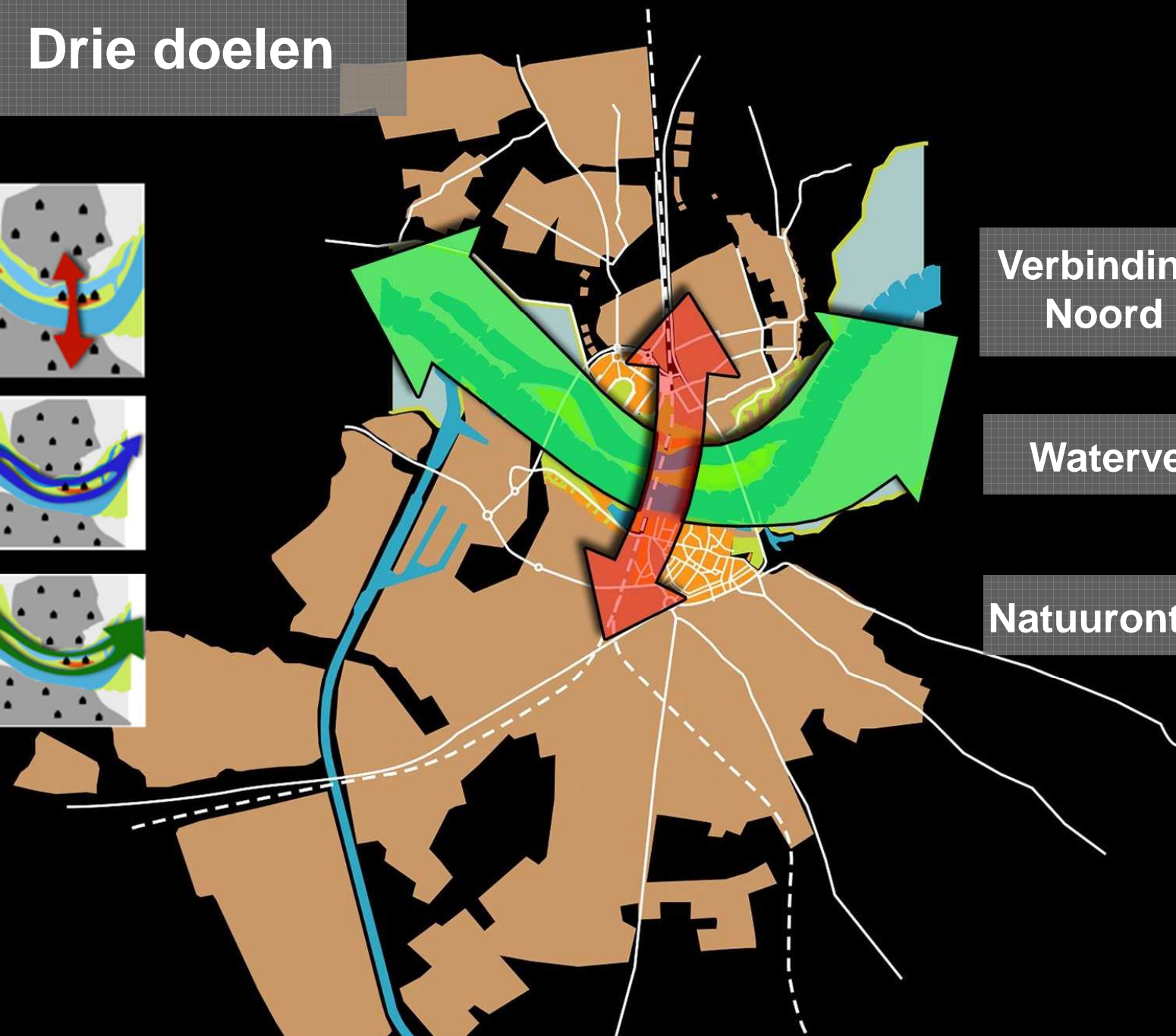
Drie doelen

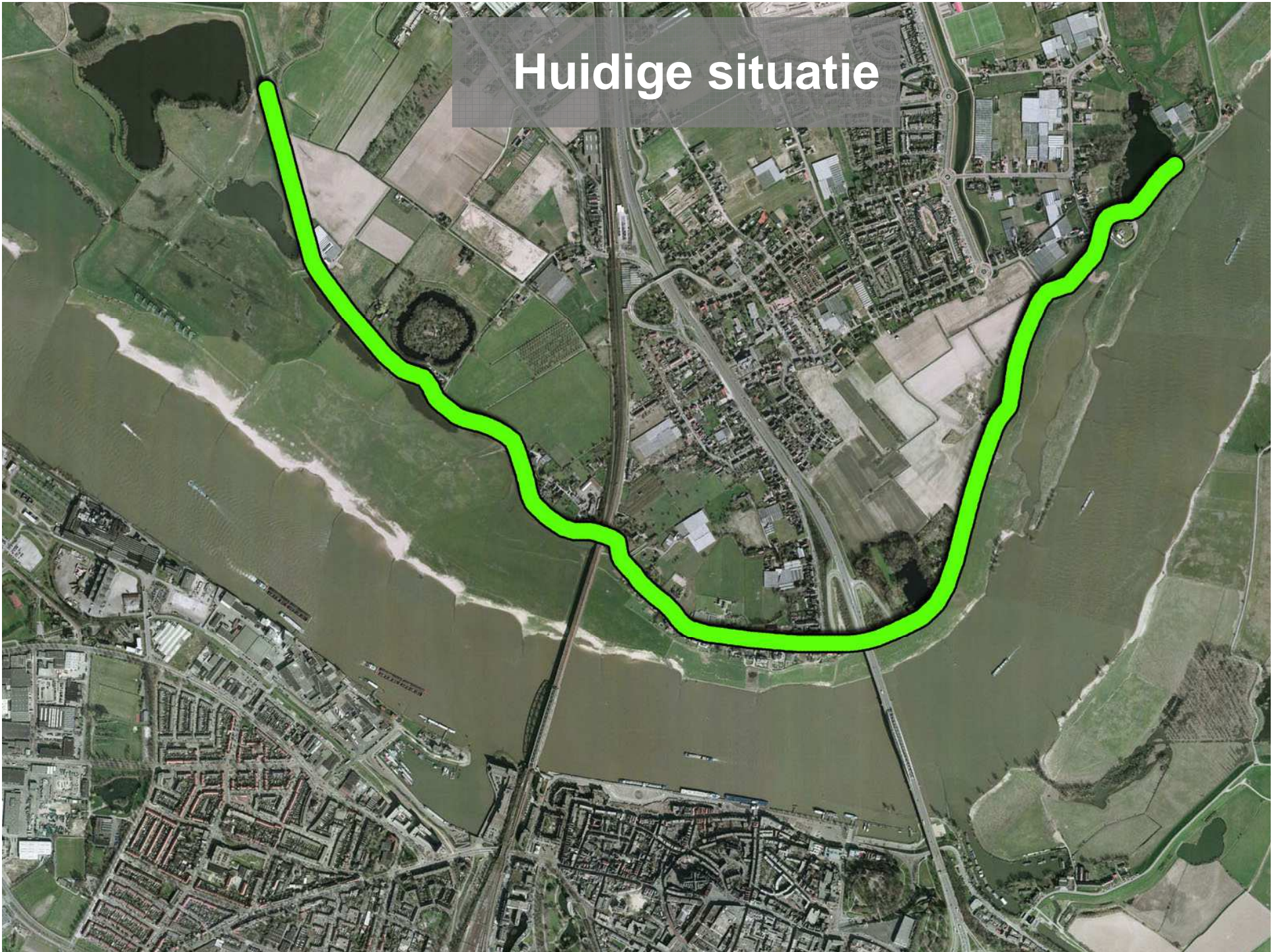
Verbinding tussen
Noord & Zuid

Waterveiligheid

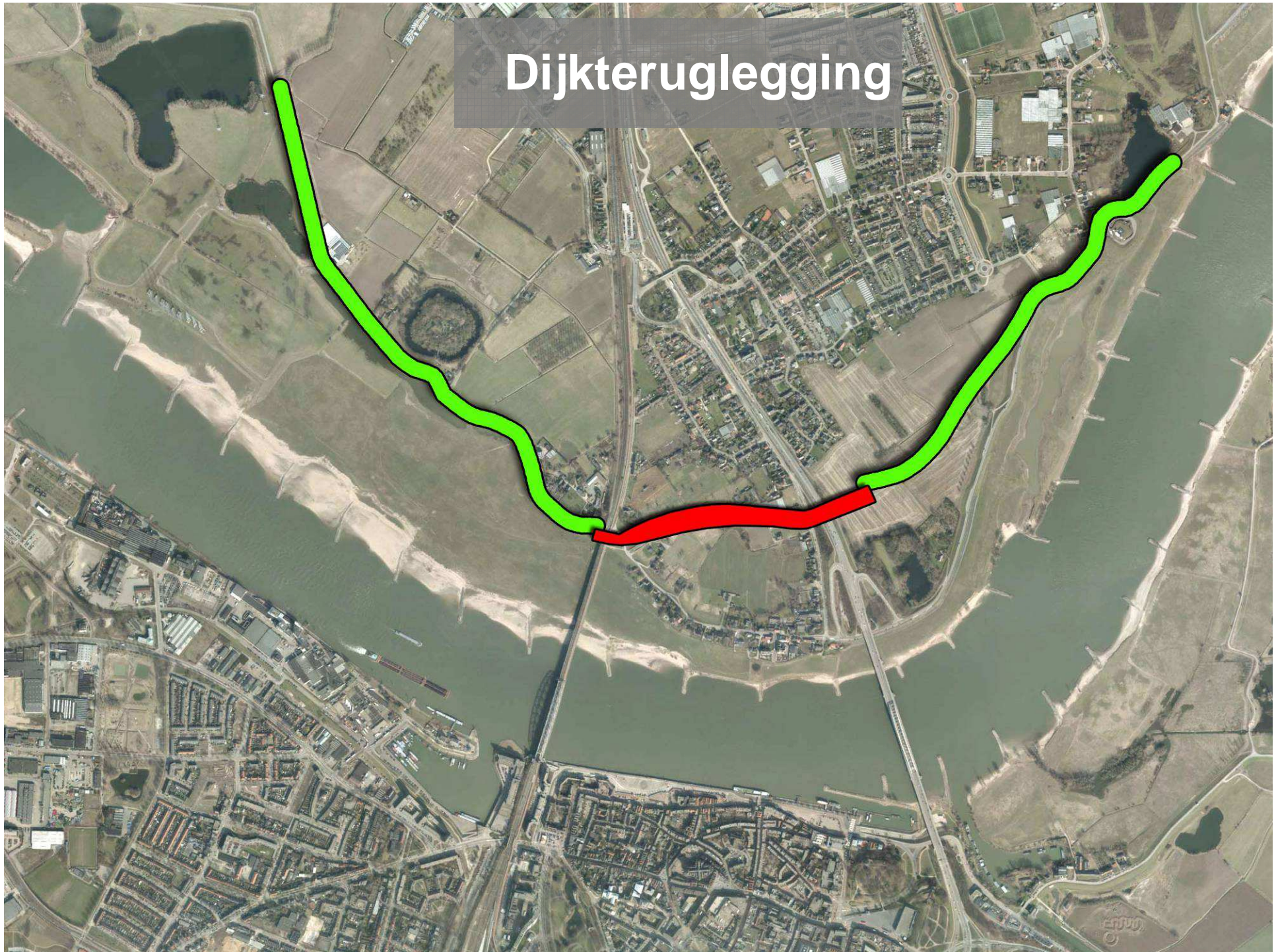
Natuurontwikkeling

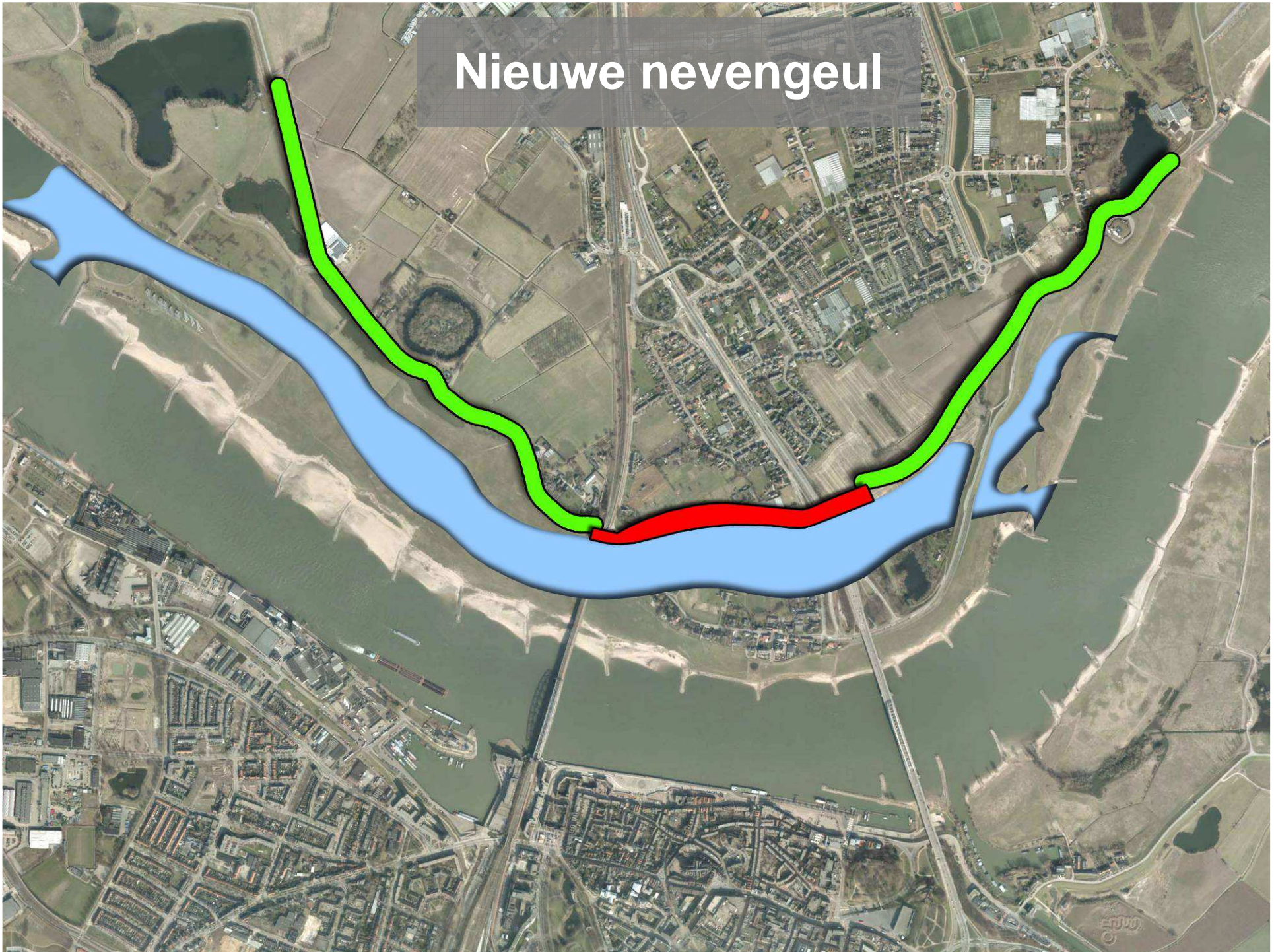
Huidige situatie

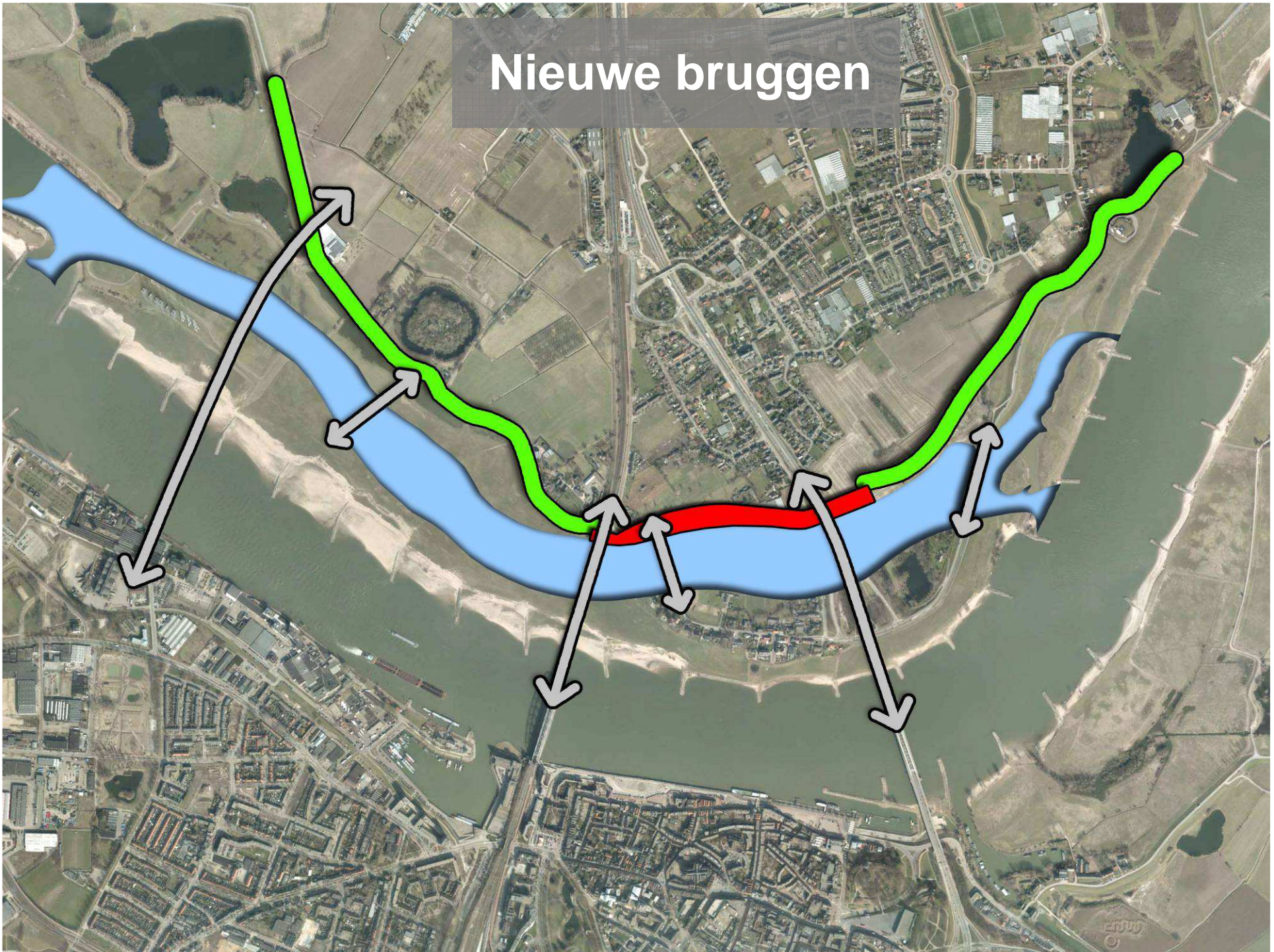
Dijkteruglegging

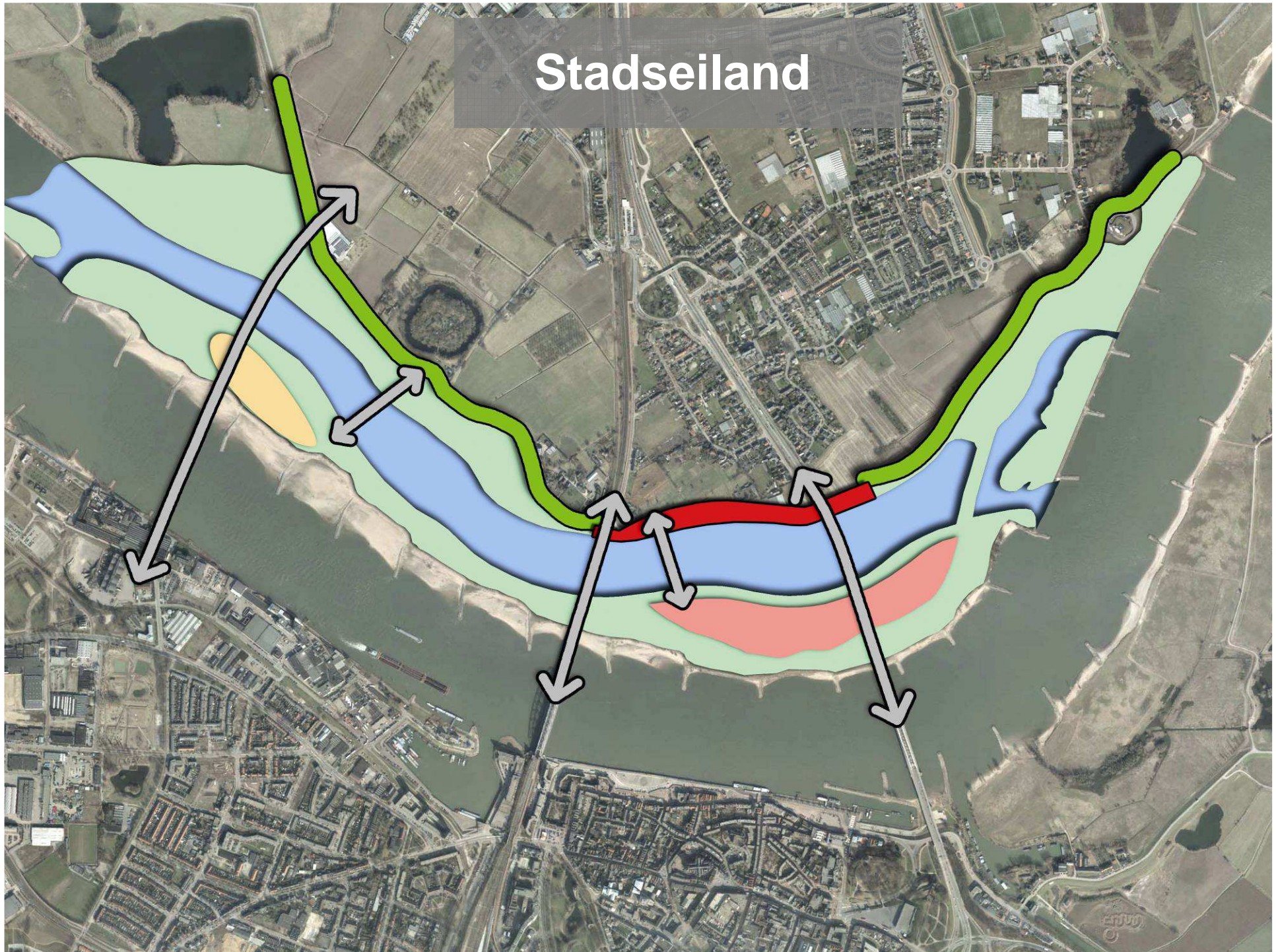
Nieuwe nevengeul

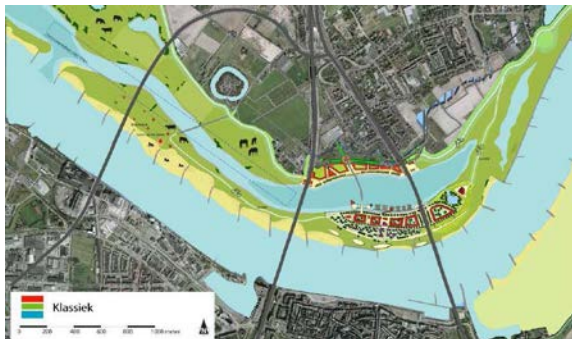
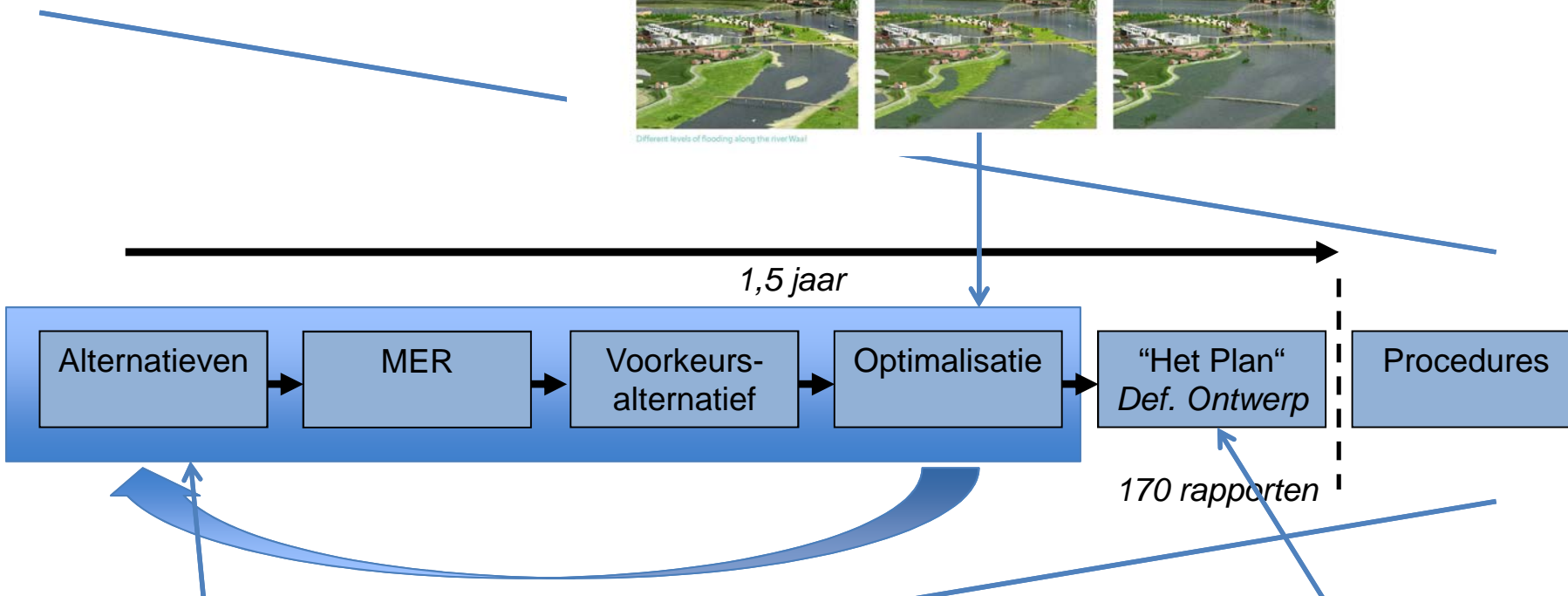
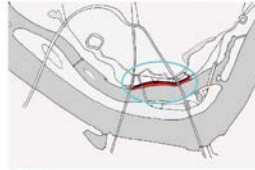
Nieuwe bruggen

Stadseiland

Proces

Ruimte voor de Waal 'Animatie'

Huidige situatie

Toekomstbeeld

Beleef de rivier

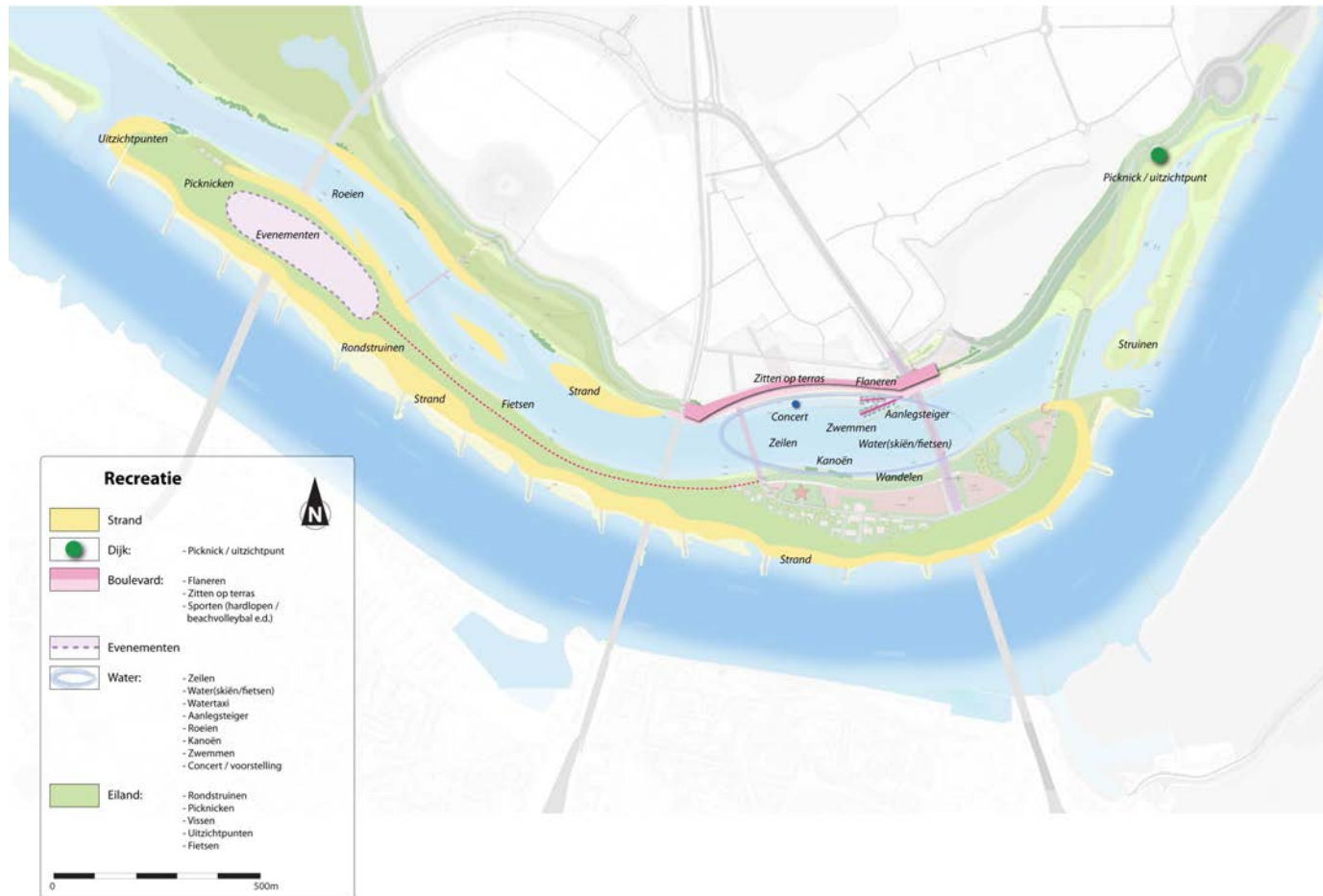
Beleef de rivier

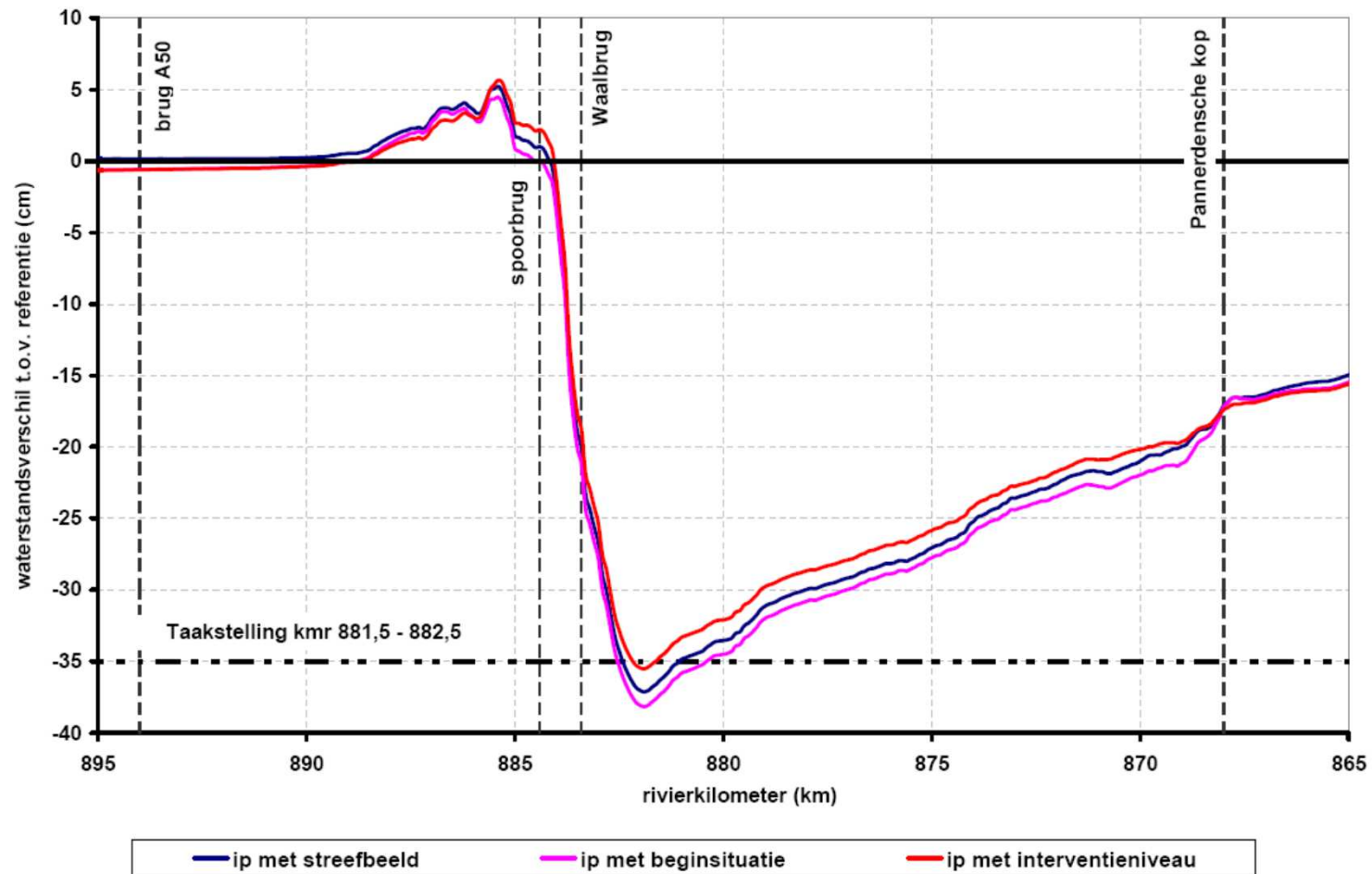
Beleef de rivier

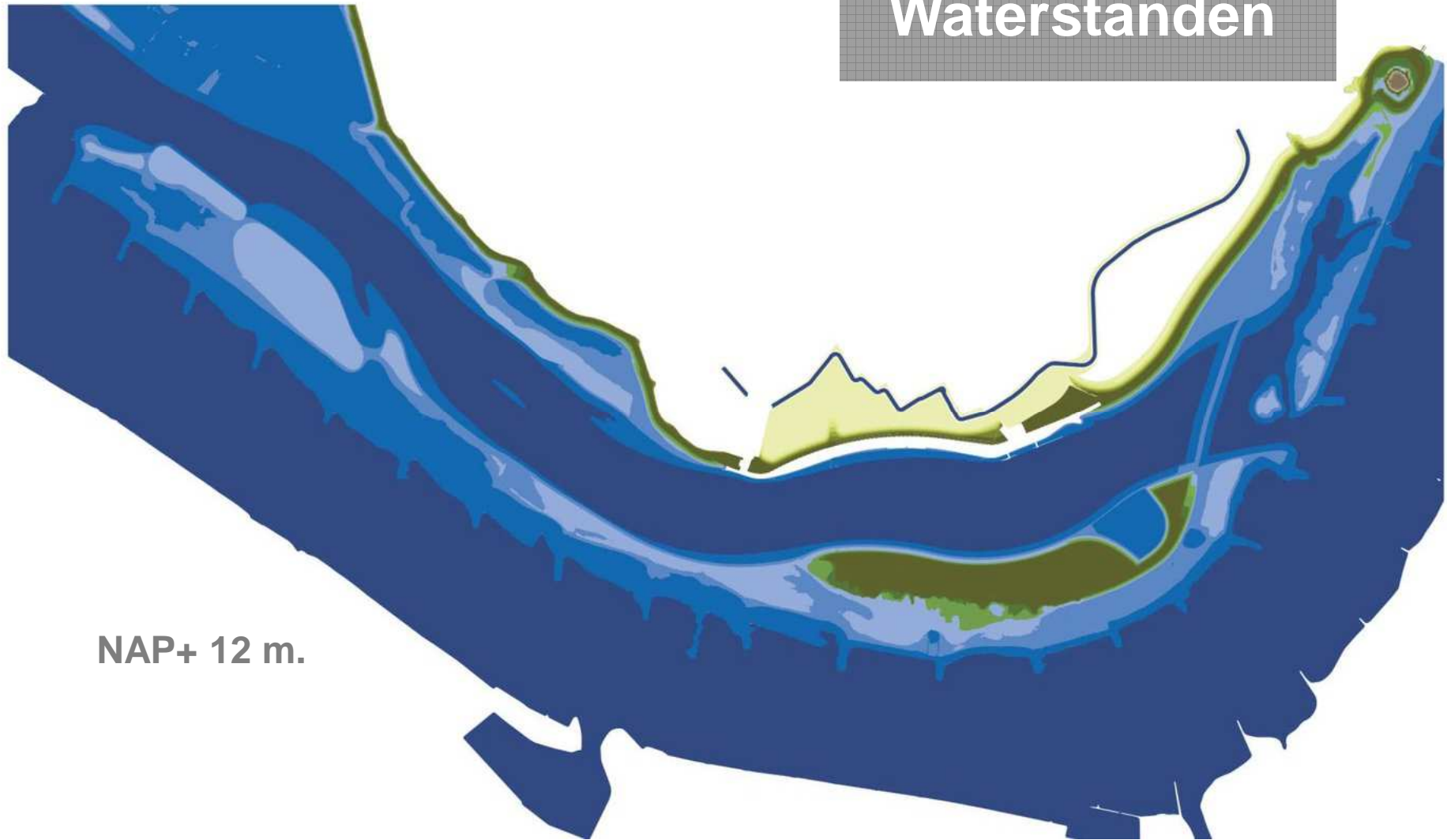
Recreatie

Waterstandverlaging

Waterstanden

NAP+ 12 m.

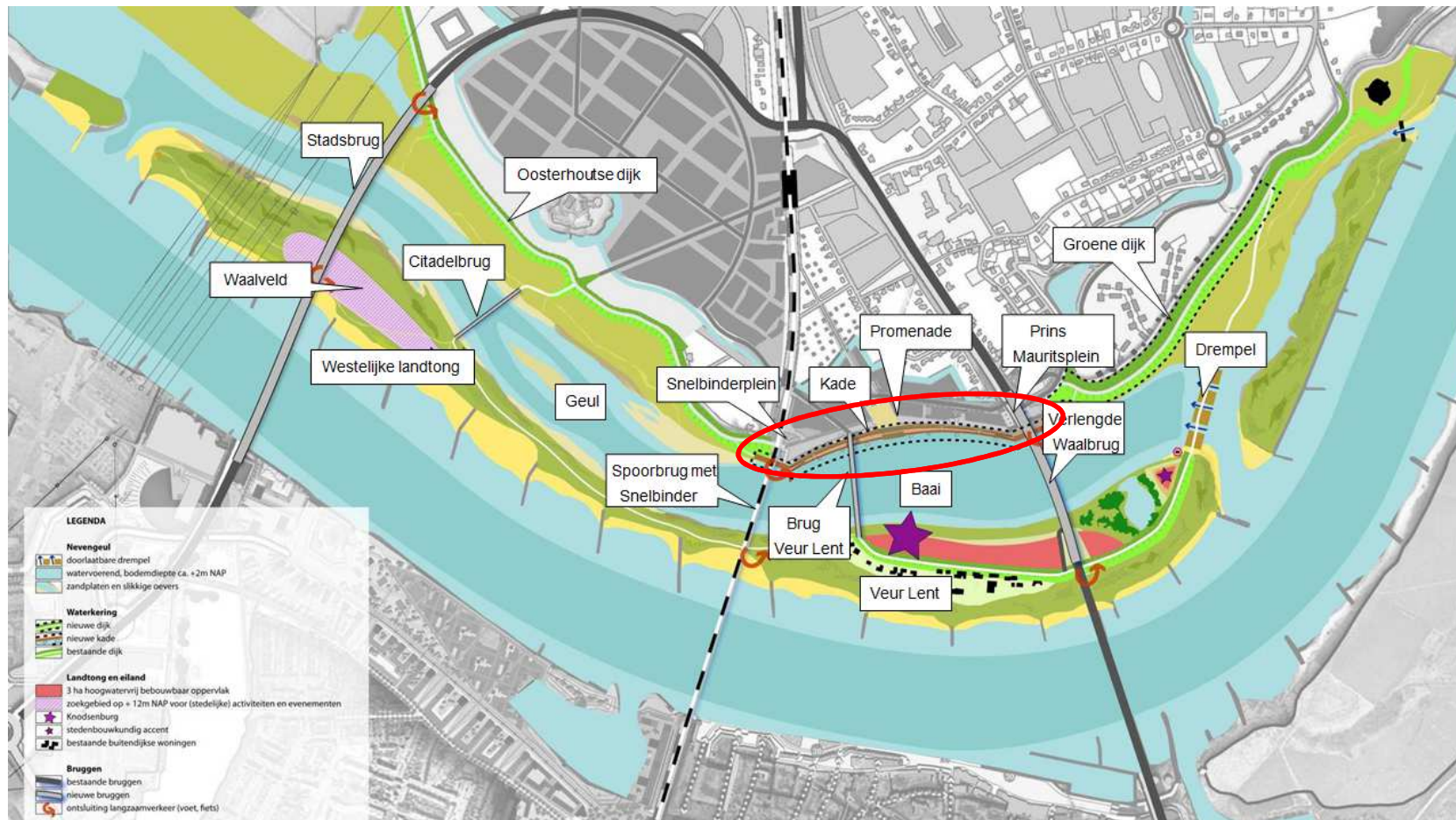
Realisatie

Feiten en cijfers:

- Realisatie van 2013 tot begin 2016 (3 jaar)
- Investering van 410 miljoen euro
- Ca. 5 miljoen kuub grondverzet
- 3 nieuwe bruggen
- Ca. 900 m. harde kering en 900 m. groene kering
- 1600 m. lengte aan kwelscherm tot ca. 20 meter diep

Planonderdelen

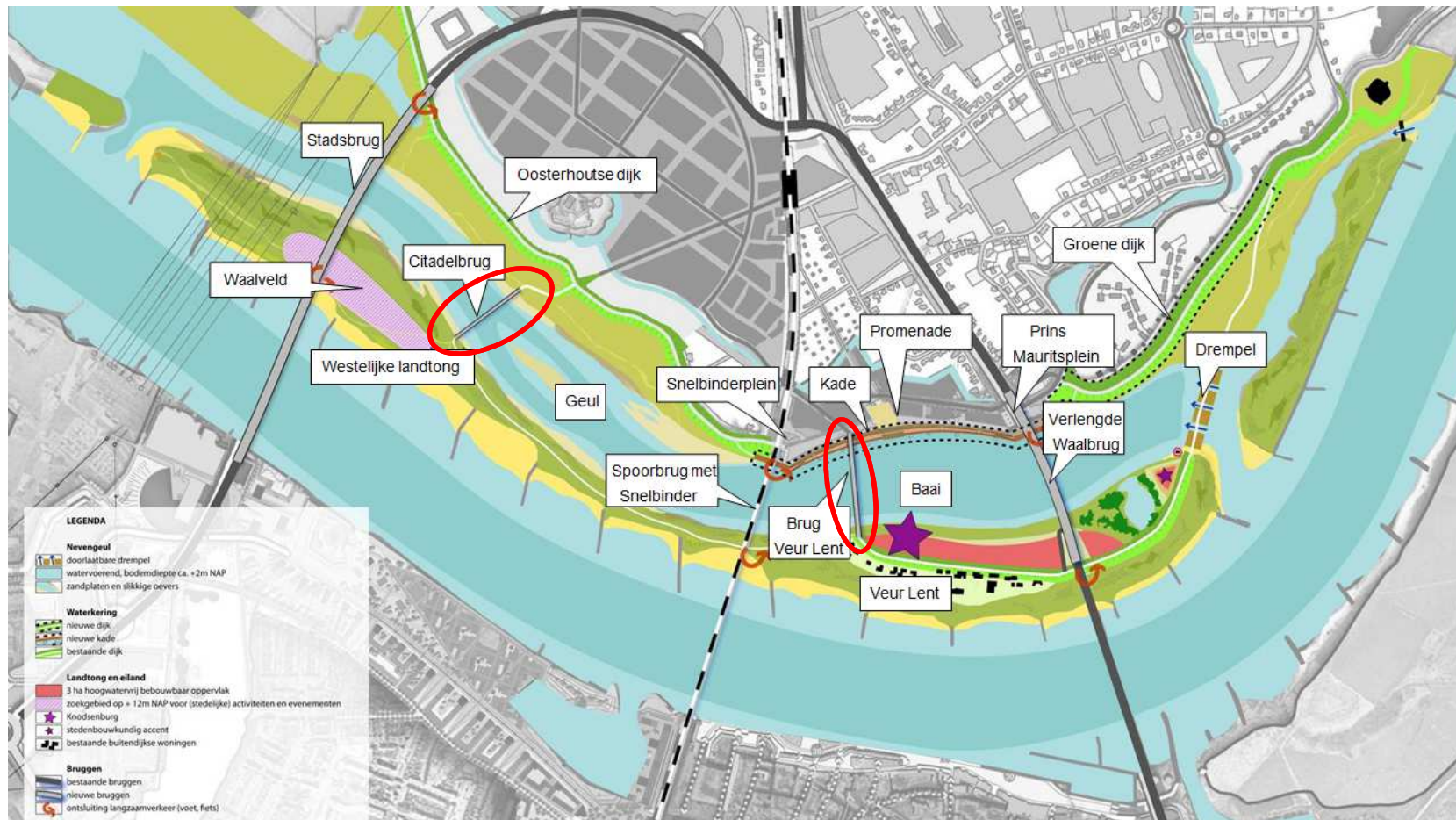
Lentse Warande (kade)

Feiten en cijfers:

- 600 meter lange kade
- Bekleed met Portugees graniet
- Betonnen zitranden vormen een natuurlijke tribune
- Beleving bij verschillende waterstanden

Planonderdelen

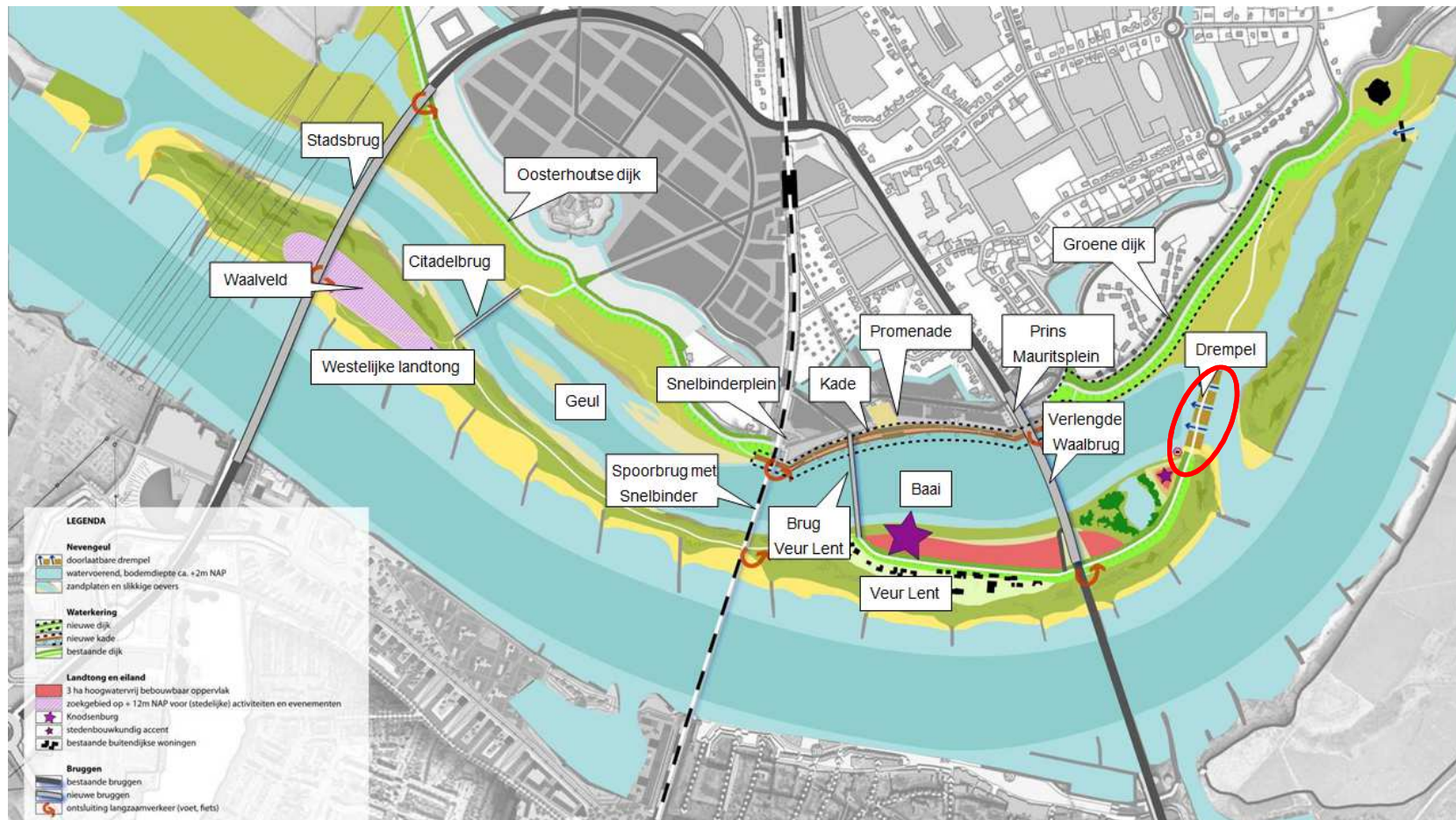
Lentloper

Zalige brug

Planonderdelen

Stadseiland oogst faam

Het stadseiland dat wordt aangelegd in de Waal bij Nijmegen (met van onder naar boven: Waalbrug, spoorbrug en toekomstige tweede Waalbrug) heeft de internationale Waterfront Center Award 2011 gewonnen. De jury van deze in de watersector prestigieuze prijs roemt de combinatie van hoogwaterveiligheid en gebiedsontwikkeling en de wijze waarop de kennis is gedeeld met riviersteden in andere landen. De prijs, die eerder werd gewonnen door onder meer New York, Dallas en Sydney, is in de nacht van zaterdag op zondag uitgereikt tijdens een congres in New York aan de vooravond van de internationale Waterweek. Langs de noordelijke oever van de rivier wordt een nevengeul gegraven (links Nijmegen, rechts Lent). Tussen die nevengeul en de rivier ontstaat een langgerekt eiland, pal tegenover de historische binnenstad, dat als rivierpark wordt ingericht en waarop woningen en winkels worden gebouwd.

Zie ook pagina **2**
Award bevestigt Nederlandse kennis watermanagement

Waterwerken

Een woning die is geroepte voor het aan te leggen 'Ruimte voor de Waal' bij Nijmegen. FOTO: ANTON VRIJHOEF

Waalleiland goed voor de export van waterkennis

■ 'Ruimte aan de Waal' wint Waterfront Center Award 2011 ■ Project biedt oplossing voor hoog water

Quirijn Vischer

De galerij van plechtige waterwerken in Nederland krijgt te velgen komen aan toevoert het aan de rivier

erleert internationaal alle watersporties van het Rijk en watergerelateerde bedrijven, opleidingen en instellingen. Sinds 'Deze sector heeft er aan toevoert het aan de rivier

trokken bewoners bij ontwerpsses en koppelen waterveiligheid aan stadskwaliteit. Dit aansluit waardeert het Waterfront Center Voor Dittoekomst is in de rivier effe

In watercraken zijn overheden vaak opdrachtgever van drinkwater tot dijken. Daarom reizen Nederlandse overheidsmensen vaak mee, zodat

romsten, is taboe. Wel onverwilde reclamekassen, biedt momenteel de Internationale Water Week in Amsterdam met derhalve waterdes-tenities van de Kwaliteits Water

Nijmegen krijgt zijn eigen Île de la Cité

'Award bevestigt Nederlandse kennis van watermanagement'

vervolg van voorpagina

De aanleg van het stadseiland Veur-Lent maakt deel uit van het project Ruimte voor de Rivier van Rijkswaterstaat. Deze dienst is op tientallen plekken in Nederland bezig met het scheppen van meer ruimte voor hoogwaterafvoer in de grote rivieren. De Waal heeft bij Nijmegen door een bocht en de stadsbebouwing te weinig ruimte. Dat wordt opgelost door de nevengeul. Het stadseiland maakt deel uit van de stadsuitbreiding van Nijmegen en moet in 2016 klaar zijn. Het hele project kost ongeveer 350 mil-

joen euro en is het meest toonaangevende van Ruimte voor de Rivier. De jury roemt vooral de wijze waarop omwonenden zijn betrokken bij het plan. Rijkswaterstaat, de gemeente Nijmegen en architectenbureau Royal Haskoning zijn 'buitengewoon verheugd' over de erkenning. „Gevaar voor overstromingen is omgezet in een impuls voor Nijmegen. Deze award bevestigt dat de Nederlandse kennis van watermanagement internationaal sterk onderscheidend blijft”, aldus Ingwer de Boer, programmadirecteur van Ruimte voor de Rivier. Nijmeegs wethouder Jan van der

Meer, Ruimtelijke Ontwikkeling Waalsprong: „Het is een waarde-ring van onze aanpak in de planfa-rie. Maar vooral ook een stimulans om de ambities waar te maken in de uitvoering van het project.” Frank Heemskerk, lid raad van bestuur van Royal Haskoning: „De verhoogde kans op overstromingen als gevolg van klimaatverandering is omgezet in een impuls voor de regio Nijmegen. We vinden de prijs een erkenning van het feit dat een hogere waterveiligheid er een hogere ruimtelijke kwaliteit in dus juist samen kunnen gaan. We zijn trots op dit plan met internationale allure.”

van Lent 350 meter landinwaarts verlegd. In het nieuwe buitendijkse gebied dat zo ontstaat, graven de initiatiefnemers een 200 meter brede nevengeul, waardoor een langgerekt, 3 kilometer lang eiland in de Waal ontstaat. Op dit Lentereiland is ruimte voor woningbouw, recreatie, een jachthaven, en mogelijk, zegt Van der Meer, een nationaal museum over de Tweede Wereldoorlog. Aan de westelijke punt komt een evenemententerrein. Wellicht wordt dat het nieuwe startpunt van de Vierdaagse. In het hart van het nieuwe Lentereiland blijft bovendien een klein plukje oude bebouwing overleefd. Café Waalzicht blijft staan, zij het in de toekomst omsloten door water. Uitbarsting Hans Roeven ziet volop kansen. „Het wordt mooi hoor; en nu ook nog al die internationale aandacht. Prima, allemaal goed voor de klandzie.” Haast met zijn plannen hoeft hij niet te maken. In 2012 beginnen de graafwerkzaamheden; eind 2016 volgt de oplevering. Kosten: ruim 350 miljoen euro, goed voor een 34 centimeter lagere waterstand in de rivier. Daarmee is het 'Île de Lent' het duurste project van de 35 plannen uit Ruimte voor de Rivier. Een enorme stapel puin langs de

int van de Waal bij Nijmegen wordt een 3-kilometer lang kanaal gegraven dat ningsgevaar moet wegnemen. In het dorp Lent zijn de gevoelens gemengd.

Extra ruimte voor de Waal

Grifdijk Zuid in Lent duwzijde van het be Zo'n vijftig huizen en enkele tuindersbedrijfsplaatmaken voor de Een deel daarvan is a rest - op drie huizen n onderhandelingen n aangekocht. Lentenaar Frans Mil slag met lede ogen wordt uit zijn dorp g

rein is nu nog vogelrijke gebied.' Dat er geen oppositie is tegen de sloop, komt doordat de bewoners volgens hem riant schadeloos zijn gesteld. 'Er is diep in de geldbuidel gerast; dat is netjes afgewikkeld. Ik denk dat veel dorpsgenoten nu pas beseffen wat er staat te gebeuren. Een van de aardige dingen van Lent is dat je in de verte de Stevenskerk in Nijmegen ziet liggen. Langs een deel van de nevengeul komt een ruim 7 meter hoge keermuur met flats. Daarachter is het echt wel met je uitzicht gedaan.' En dat alles voor een overbodig plan, meent Milox. 'Er was een goed alternatief, dat aanvankelijk ook de

Hartelijk dank!

Roel van de Laar
Projectmanager Rivers & Coasts
Royal HaskoningDHV
roel.van.de.laar@rhdhv.com

